

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ
วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์ ครั้งที่ ๑
“การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม”
The 1st National Conference on Research for Development,
Dissemination and Modern Technology Relaying to Society
Phanomwan College of Technology

16-17 กรกฎาคม 2559
ณ โรงแรมสีมาธานี นครราชสีมา

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
กระทรวงอุตสาหกรรม
หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา
สมาคมนักวิจัย

กลุ่มวิชาที่นำเสนอผลงานวิจัยทั้งภาคบรรยายและภาคโปสเตอร์

- กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และ เศรษฐศาสตร์
- กลุ่มสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์และเทคโนโลยี

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เมยแพร์ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม
The 1st National Conference on Research for Development Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์
เรื่อง ผู้ทรงคุณวุฒิได้อ่านบทความ
ระดับชาติ ครั้งที่ 1

“การวิจัยเพื่อการพัฒนา เมยแพร์ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม”

ณ โรงแรมสีมาธานี จ.นครราชสีมา

Phanomwan College of Technology

The 1st National Conference on Research for Development,
Dissemination and Modern Technology Relay to Society

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์กำหนดให้มีการจัดการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติครั้งที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์ “การวิจัยเพื่อการพัฒนา เมยแพร์ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม” ประกอบด้วย

3. งานวิจัยและสร้างสรรค์ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์(Humanities, Social Sciences and Economics)

4. งานวิจัยและสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science and Technology)

ซึ่งกำหนดจัดขึ้น ในวันที่ 16-17 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 เวลา 08.00 – 18.00 น. ณ โรงแรมสีมาธานี เพื่อให้การจัดการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติดังกล่าว ผู้ทรงคุณวุฒิได้อ่านบทความ ดังต่อไปนี้
ผู้ทรงคุณวุฒิอ่านบทความ

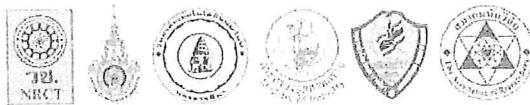
ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1. ศาสตราจารย์.ดร.นพ.ธัมม์พิทักษ์ นราธัตనวันชัย	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
2. รองศาสตราจารย์ ดร.พิพัฒน์ อมตญาดา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ขันติโภณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี รอดจากภัย	มหาวิทยาลัยบูรพา
5. ดร.ภก.กานต์ วงศ์ศุภสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
6. ดร.ยงยุทธ สงวนชุม	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์

กลุ่มนิเทศศาสตร์ สังคมศาสตร์และเศรษฐศาสตร์

1. ศาสตราจารย์.สุมาลี สังข์ศรี	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งโรจน์ พุ่มรี้	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
3. รองศาสตราจารย์ ดร.กฤตกรณ์ ประทุมวงศ์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
4. รองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ประสะพชัย พสุนทร์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญปรีญ์ รัตน์พงศ์พร	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
7. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบูลย์ วีโภจนุช	มหาวิทยาลัยหอการค้า

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เมยแพร และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม
The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

8. รองศาสตราจารย์ ประทุมวรรณ อุดมสุวรรณกุล	ข้าราชการบำนาญ
9. รองศาสตราจารย์ บุศย์ วิสุทธิ	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
10 รองศาสตราจารย์นิยดา สวัสดิพงษ์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
11.รองศาสตราจารย์ วิวัฒน์ เอี่ยมไพรawan	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
12. รองศาสตราจารย์ ดิเรก ทองอรุ่ำ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนันท์ พงศ์ศรีทิร์ธร	มหาวิทยาลัยบูรพา
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระ กลุสสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร. ธีรวัฒน์ จันทึก	มหาวิทยาลัยนเรศวร
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพิราร์ ธนารักษ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภากร ภิญโญอุต្តรจินดา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อธิมา พลับพลึง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยพงศ์ พลับพลึง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ จันทร์ดี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัสินี บุญมีศรีส่ง่า	มหาวิทยาลัยศิลปากร
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงพร หาญสันติ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
23. อาจารย์ ดร.วรรณพร อารยะพันธ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
24. อาจารย์ ดร.ประพิมพ์ สุริวัฒนวนิท	มหาวิทยาลัยศิลปากร
25. อาจารย์ ดร.ปิยพล ไพรจิตร	มหาวิทยาลัยศิลปากร
26. อาจารย์ ดร.จิตพนธ์ ชุมเกตุ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
27. อาจารย์ ดร.สิริชัย ตีเดศ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
28. อาจารย์ ดร.บวิน นราเมธุกุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
29. อาจารย์ ร้อยตรี ดร.บุญช่วย แจ้งเวชฉาย	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
30. อาจารย์ ดร. กานต์ ศรีวิภาสสิต	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
31. อาจารย์ ดร.ปิยะ นาควัชระ	มหาวิทยาลัยบูรพา
32. อาจารย์ ดร.ยุทธภูมิ มีประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยบูรพา
33. อาจารย์ ดร.วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
34. อาจารย์ ดร. เพชรัตน์ เจิมรอด	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
35. อาจารย์ ดร.พิสิษฐ์ ณัณฑิ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
36. อาจารย์ ดร. จุ่รัตน์ ดวงจันทร์	วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า
37. อาจารย์ ดร.สมปอง รักษาธรรม	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
38. อาจารย์ ดร.ปิยวารณ สิริประเสริฐศิลป์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
39. ดร.ณรงค์ ศรีเกรียงทอง	บริษัท โนเดอร์นิคส์อินเตอร์เนชันแนลคอมเมเน็ติคส์ จำกัด
40. ดร.ธงชัย ทองมา	กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
41. ดร.บุรณิน รัตนสมบัติ	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
42. ดร.กฤษฎา โลภา	บริษัท อาแพลฟูดส์ โปรดเซชั่น จำกัด
43. ดร.ภาณุพันธ์ โอพารกิจเพบูลย์	บริษัท เอชจีเอสที ประเทศไทย จำกัด

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เมย์แพร์ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relating to Society

ជំពូកទី២

กลุ่มนวัชยศาสตร์ สังคมศาสตร์และเครปญศึกษาศาสตร์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อุ่นเรือง
  2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิบูลย์ ลือมงคล
  3. ดร.พิชัย สารภักดี
  4. ดร.พีรพงษ์ ตั้งก้าวงศ์เกียรติ

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

หน้าที่และความรับผิดชอบ

- พิจารณาผลงานจากผู้นำเสนอบทความเพื่อนำเสนอแบบบรรยาย หรือ โปสเทอร์
  - ทำรายงานสรุปผลเสนอต่อที่ประชุมกองบรรณาธิการและคณะกรรมการจัดประชุม

สั่ง ณ วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ.2559

✓

(ดร.พิสิฐ พิริรักษ์)

อริการบดีวิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

การประชุมวิชาการเสนอผลงานงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เมย়แพর และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม
The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ปลาอကแล : กระบวนการผลิตด้วยศักยภาพของวิถีชุมชน กรณีศึกษาชุมชน

ประมงพื้นบ้าน ตำบลหนองขنان อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

HERRING: Production by potential of the folkways Case study of local fishery community of Nongkanan Subdistrict, Aumphur Muang, Phetchaburi province.

พิทักษ์ ศิริวงศ์* อรุณรัตน์ ติภานุรักษ์กุล** ปกรณ์เกียรติ เขตราชตุ้น***

PHITUK SRIRIWONG*JIRHAPU TOPHANURUKKUN** PAKORNKHET KEDJATURUT***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิถีการผลิตปลาอကแลด้วยศักยภาพของวิถีชุมชน กรณีศึกษาชุมชนประมงพื้นบ้านของตำบลหนองขنان อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี รวมถึงศึกษาปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการผลิตปลาอคแลของตำบลหนองขنان อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้นำชุมชนอย่างเป็นทางการ ผู้ผลิตและผู้บริโภค จำนวน 21 คน ผลการศึกษาพบว่า ตำบลหนองขنان อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เป็นพื้นที่ที่มีการประกอบอาชีพการประมงเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นรายได้หลักของคนในชุมชน ดังนั้นคนในพื้นที่นิยมนำปลาอคแลมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าและยึดความคงทนของผลิตภัณฑ์ โดยชาวประมงจะออกเรือและใช้อวนสำหรับตักจับปลาอคแลเมื่อน้ำปลาขึ้น漲 จะนำปลาขายสู่มือพ่อค้าคนกลาง 2 ประเภท ได้แก่ 1. พ่อค้าคนกลางที่รับปลาทุกชนิดไปขายที่ตลาดใหญ่ (จังหวัดสมุทรสาคร) และ 2. พ่อค้าคนกลางที่รับปลาอคแลไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ปลาเค็มตากแห้ง ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการผลิตปลาอคแล คือ 1. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 2. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 3. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 4. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 5. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 6. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 7. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 8. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 9. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 10. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 11. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 12. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 13. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 14. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 15. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 16. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 17. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 18. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 19. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 20. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม 21. ปัญหาน้ำซึ่งสูงต่ำผิดปกติ ไม่มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม

*ศ.ดร.sigma ภาชากาธตลาศ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** นักศึกษาสาขาวิชาการติดตาม สาขาวิชาการติดตาม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

***นักศึกษาสาขาวิชาการติดตาม สาขาวิชาการติดตาม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

อุณหภูมิที่เหมาะสม 3.ปัญหาเรื่องไม่มีท่าเรือสำหรับจอดเรือ 4. ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อม
ทรัม 5.ปัญหาจำนวนเรือเพิ่มมากขึ้น 6.ปัญหาเรื่องไม่มีการรวมกลุ่ม

คำสำคัญ: ปลาอوكแล กระบวนการอาหารผลิต การประมงพื้นบ้าน

Abstract

This research aims to study the way of producing Herring fish from upstream to downstream by potential of the folkways in case study of local fishery community in Nongkanan district, Aumphur Muang, Phetchaburi province. Include the study of the problems and obstacles of Herring fish production process from upstream to downstream. This study is a qualitative research which is collecting data by in-depth interview solution from the main informants, such as the official community leaders, the producers and the customers, for 21 people. The results found that there are many of the people that career fishery in the area of Nongkanan district, Aumphur Muang, Phetchaburi province that is the main income of the people in the community. So the locals admire to process the Herring fish for increasing the value and the expiry date of the products. When the fish is handed to the middlemen, the middlemen has 2 types includes middlemen who buy all types of fish to sale at the Thai Market (Samut Sakhon Province) and the middlemen who buy the Herring fish and then process into dried salted fish product which is the easiest. The problems and obstacles of producing Herring fish from upstream to downstream are 1.The problems during in rainy season 2.The fishing during each summer season problems 3.The problems about the dock that is not enough for mooring 4.The degradation of natural resource problems 5.The increasing of the vessels problems 6.None of integration problems.

Keyword: Herring, Production, local fishery community

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเชิงการพัฒนา เมียแพะ และถ่ายทอดเทคโนโลยีทันสมัยต่อสังคม
The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

บทนำ

จังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดที่อยู่ในภาคตะวันตกของประเทศไทยซึ่งมีพื้นที่ติดกับอ่าวไทยโดยอยู่ด้านทางด้านทิศตะวันออกของจังหวัดเพชรบุรี ตั้งแต่อำเภอปั้นแหลมจนถึงอำเภอชะอำ โดยมีระยะทางประมาณ 82 กิโลเมตร จึงทำให้อาชีพการประมงเป็นอาชีพที่มีความสำคัญ สร้างรายได้ให้กับจังหวัด การประมงของจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นการประมงแบบยังชีพ ซึ่งแบ่งการประมงได้ 3 ประเภท ได้แก่ การประมงน้ำจืด การประมงน้ำเค็ม และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นต้น จากการสำรวจ มีปริมาณสัตว์น้ำทั้งจากการทำประมงในทะเล ประมงน้ำจืด ด้านราคาผลิตภัณฑ์ของจังหวัดเพชรบุรี (GPP) สาขาประมงในปี 2556 เท่ากับ 131.0 เพิ่มขึ้นจาก 100.5 ในปี 2555 ร้อยละ 30.4 เป็นผลจาก การเพิ่มขึ้นของด้านราคาทุกตัว โดยเฉพาะการทำฟาร์มเลี้ยงกุ้งและการทำประมงน้ำลึก และประมงชายฝั่งเป็นสำคัญ (สำนักงานประมงจังหวัดเพชรบุรี, 2557) ตำบลหนองขنان อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เป็นพื้นที่ที่มีการประกอบอาชีพการประมงเป็นจำนวนมากซึ่งเป็นรายได้หลักของคนในชุมชน ดังนั้นคนในพื้นที่นิยมนำปลาออก

แลมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าและยืดอายุของผลิตภัณฑ์

ปลาอโกแล หรือ ปลาอกรา หรือ ปลาอกกระแล (จังกฤษ: Herring) เป็นปลาทะเลเดสกุลหนึ่ง ในวงศ์ปลาหลังเขี้ยว (Clupeidae) จัดเป็นปลาแอร์ริงจำพวกหนึ่ง ที่จัดอยู่ในสกุล *Herklotischthys* มีลักษณะสำคัญทางอนุกรมวิธาน คือ ลำตัวแบนข้างมาก ผันห้องแหลม เกล็ดบางหลุดง่าย เกล็ดในแนวสันห้องเป็นเหลี่ยมคมเรียงต่อกันคล้ายฟันเลื่อยปากเล็กเชิดขึ้นเล็กน้อย ฟันเล็กมาก ซี่เหงือกมีจำนวนมาก ไม่มีก้านครีบแข็งหรือเยื่อง ลำตัวสีเงิน เนพะด้านหลังสีน้ำเงินเข้ม บนลำตัวที่ใกล้มุมแผ่นปิดเหงือกมีแต้มสีดำคล้ำหนึ่งจุด ครีบหลัง และครีบหางสีดำคล้ำอมเหลือง ขนาดยาวได้ถึง 18 เซนติเมตร เป็นปลาที่อาศัยอยู่รวมกันเป็นฝูง โดยเป็นปลาผิวน้ำ ปลาขนาดเล็กอาศัยเข้ามาอยู่ใกล้ฝั่งหรือในน้ำกร่อย (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2539)

จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประเด็น ปลาอကแล: จากต้นน้ำถึงปลายน้ำกระบวนการผลิตด้วยศักยภาพของวิถีชุมชนกรณีศึกษาชุมชนประมงพื้นบ้านตำบลหนองขنان อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ วิถีการผลิตปลาอคแล ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ของตำบลหนอง

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เมดิคอล และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม
The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ขนาน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้เกิดเป็นแนวทางของกระบวนการปรับรูปผลิตภัณฑ์อาหารอื่นๆ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่ง ว่า วิจัยเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ชุมชนหรือบุคคลที่สนใจ

วัตถุประสงค์

1) เพื่อศึกษาวิถีการผลิตปลาอကและด้วยศักยภาพของวิถีชุมชนกรณีศึกษาชุมชน ประมงพื้นบ้านของตำบลหนองขنان อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการผลิตปลาอคและของตำบลหนองขنان อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง “ปลาอคแล” กระบวนการผลิตด้วยศักยภาพของวิถีชุมชนกรณีศึกษาชุมชนประมงพื้นบ้านโนนดัน้อย จังหวัดเพชรบุรี” ผู้ศึกษาได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับหลักการ แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัย จากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น ห้องสมุดมหาวิทยาลัย แหล่งข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และระบบสืบค้นทางอินเตอร์เน็ต เพื่อนำมากำหนดแนวคิดในการศึกษา ในประเด็นต่อไปนี้

ความหมายของการผลิต

อภิญญา สีดามน (2559) การผลิตคือ การสร้างเศรษฐกิจทัศน์และบริการต่างๆ เพื่อบำบัดความต้องการของมนุษย์ การผลิตสิ่งของและบริการทุกอย่าง จะต้องเป็นการสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจขึ้นใหม่ การผลิตหรือการสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจขึ้นใหม่ อาจจัดอยู่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้

1. การสร้างรูปร่างผลิตผลขึ้นใหม่ คือ การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปร่างของปัจจัย การผลิตต่างๆ เพื่อให้เกิดสินค้าตามลักษณะและรูปร่างที่ต้องการเพื่อเพิ่มความพอใจให้แก่ผู้ใช้ และผู้บริโภคมากที่สุด

2. การเคลื่อนย้ายผลิตผล คือการเปลี่ยนที่ของผลิตผล เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ และอำนวยความสะดวกต้องการมากขึ้น

3. การเก็บผลิตผล ไว้รอเวลาที่ต้องการคือการเก็บสินค้าบางอย่างไว้นานๆ เพื่อเพิ่มประโยชน์และเพิ่มมูลค่า

4. การทำให้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์เปลี่ยนมือ เช่น การทำหน้าที่เป็นนายหน้าขายบ้าน เท่ากับเป็นการซื้อขายดำเนินการในเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ในบ้านจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง เจ้าของบ้านใหม่จะเกิดความพอใจที่ได้บ้านมาเป็นกรรมสิทธิ์ของตน

มีผู้วิจัยรายท่านที่ได้ให้ความหมายของการประมงพื้นบ้านที่

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เมืองแห่งฯ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม
The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ไก่เดี่ยงและมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน ออกไป ดังนี้

กัจวัลย์ จันทร์ชิติ และสมศักดิ์ จุล
ลักษร (2529: 147) และสมศักดิ์ ปราโมกษ์
ชุติมา (2527: 286-291) ได้กล่าวถึงการ
ประเมินพื้นบ้านไว้ไก่เดี่ยงกัน หมายถึง เป็น
การทำประเมินแบบดั้งเดิม กระทำโดย
ชาวประเมินผู้มีรายได้ต่ำ สมรรถภาพของ
เครื่องมือมีน้อยได้ผลผลิตต่ำ และมีการ
พัฒนาปัจจัยต่างๆ มากนัก สถาบันประเมิน
น้ำจีดแห่งชาติได้ให้ความหมายไว้ไก่เดี่ยง
กันแต่เพิ่มเติมในเรื่องขอบเขตของการทำ
ประเมินพื้นบ้าน คือ ทำการประเมินในบริเวณ
ห่างจากฝั่งแม่น้ำ 3 กิโลเมตร (เฉลิมพร ชูศรี,
2543: 19) เมธิ จันทร์ประภรณ์ (2541: 13)
กล่าวเพิ่มเติมในประเด็นของเครื่องมือ
ประเมินแบบดั้งเดิมที่ใช้ เช่น ถอนดอย ถอน
ติด ถอนตาม เป็ด ถอนหัวตัลัง ลอบ เป็นต้น
และได้กล่าวเพิ่มเติมในเรื่องของขนาดเรือที่
ใช้โดยเรือน้ำดีก็ มีความยาวเรือไม่เกิน
14 เมตร และองค์กรความร่วมมือเพื่อการ
พัฒนาฟุ่รพยายามชราติอันดามันได้ให้
ความหมายเพิ่มเติมว่าชาวประเมินที่ไม่ใช่
เรือประเมินและชาวประเมินที่เรือประเมิน ใช้
เครื่องยนต์น้ำดีก (เรือหางยาว)
นอกเหนือจากนี้ถือเป็นชาวประเมินพานิชย์

จากการให้ความหมายของการ
ประเมินพื้นบ้าน ผู้วิจัยจึงสรุปว่า การประเมิน
พื้นบ้าน หมายถึง การทำประเมินแบบดั้งเดิม
โดยใช้เครื่องมือขนาดเล็ก เรือขนาดเล็กหรือ
เรือที่ใช้เครื่องยนต์น้ำดีก เวลาความยาวไม่เกิน
14 เมตร ไม่ใช้ ovarian แต่ใช้ ovarian ที่ไม่
สามารถจับสตั๊ดวันน้ำขนาดเล็กได้ มีขอบเขตใน
การทำประเมินไม่เกิน 3 กิโลเมตรจากชายฝั่ง

จะเป็นงานวิจัย
วิธีดำเนินการวิจัย
การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 แบบ
ได้แก่

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ
ผู้วิจัยดำเนินการค้นคว้าและเก็บรวบรวม
ข้อมูลแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปลาอกแลด :
จากต้นน้ำถึงปลายน้ำกระบวนการผลิตด้วย
ศักยภาพของวิถีชุมชนกรณีศึกษาชุมชน
ประเมิน ตำบลหนองขنان อำเภอเมือง
จังหวัดเพชรบุรีเอกสารรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
จากหนังสือ ตำรา บทความวิชาการ และ
ระบบสืบค้นทางอินเตอร์เน็ต

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ
ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ
โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกต
แบบมีส่วนร่วม จากลู่ผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็น
ผู้นำชุมชนอย่างเป็นทางการ ผู้ผลิต ผู้บริโภค
จำนวน 21 คน เพื่อให้ทราบถึงวิถีการผลิต

ปลาอကแลตตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำของหมู่บ้านโนนน้อย ตำบลหนองขنان และบัญหะและอุปสรรคของกระบวนการผลิตปลาอကแหลกต้นน้ำสู่ปลายน้ำของหมู่บ้านโนนน้อย ตำบลหนองขنان

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยจะสัมภาษณ์แบบเจาะจงจากบุคคล 3 กลุ่ม "ได้แก่ ผู้นำชุมชนอย่างเป็นทางการ ผู้ผลิตและผู้บริโภค ในประเทศไทยที่เมืองกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลหลักและการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมจะถูกนำมาตรวจสอบความครบถ้วน และความถูกต้องของข้อมูลแบบสามเส้า ด้านวิธีการเก็บรวบรวม ข้อมูล (Methodological Triangulation) ซึ่งเป็นการตรวจสอบยืนยันข้อมูลโดยใช้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากวิธีการที่แตกต่างกัน ว่าข้อมูลที่ได้จากการวิธีการที่ต่างกันจะนำไปสู่ข้อค้นพบที่อยู่ในแนวเดียวกันหรือไม่ หลังจากนั้นจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามประเด็นการศึกษา วิเคราะห์และสรุปผลในรูปแบบเชิงพรรณนา ความ

ผลการวิจัย

มีการนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่ตอบแนวคำถาม คือ กลุ่มผู้นำชุมชนอย่างเป็นทางการ ผู้ผลิต ผู้บริโภค กลุ่มชาวบ้านในพื้นที่ที่ทำอาชีพประมงในตำบลหนองขنان อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 21 คน

2. วิถีการผลิตปลาอကแลของหมู่บ้านโนนน้อย ตำบลหนองขنان อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ชาวประมงจะออกเรือเวลาประมาณ 04.00 น. โดยเรือประมาณ เล็ก มีลักษณะ และใช้อวนสำหรับดักจับปลาอကแลโดยเฉพาะ ขนาดตัวอ่อน 28 หรือ 29 มิลลิเมตร นำอวนแต่ละฝีมารัดกันคิดเป็นความยาว 360-720 เมตร กลับมาถึงท่าเรือประมาณ 08.00 น – 08.30 น. และจะเริ่มเตรียมอวนเพื่อสะบัด โดยได้เรือ (ได้เรือ คือ ชาวประมงหรือเจ้าของธุรกิจที่มีเรือประมาณ ห้าปλα) มีลูกเรือประมาณ 3-4 คน (จ่ายค่าจ้างสำหรับลูกเรือรายละ 20-25 ของจำนวนปลาที่นำมาได้ทั้งหมด)

จากนั้นจะเริ่มช่วยกันสะบัดปลา โดยใช้มีดไนดาดาย้อมฯ ตอกลงไปในพื้นทรายริมน้ำสองมุนแล้วใช้อวนพันรอบมาถึงลำเรือกลายเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมมีอวนรองรับปลาในน้ำ ชาวเรือเรียกวิธีการนี้ว่า "การ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เมย์แพร์ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

“สะบัดปลา” จากน้ำนำเข้ามาซ่อนปลาลงเร่่า โดยมีน้ำหนักประมาณเข่งละ 35 กิโลกรัม แต่ได้รือจะนำปลาไปขายในราคากิโลกรัม ละ 8-10 บาท

เมื่อนำปลามาขายสู่มือพ่อค้าคนกลาง มีด้วยกัน 2 ประเภท ได้แก่ ประเภท แรกคือ พ่อค้าคนกลางที่รับปลาทุกชนิดไปขายที่ตลาดไทย (ตำบลท่าจีน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร) ประเภทที่สองคือ พ่อค้าคนกลางที่รับปลาอย่างเดียวเป็นผลิตภัณฑ์ปลาเค็มตากแห้ง โดยมีผู้ที่แปรรูปผลิตภัณฑ์ปลาเค็มตากแห้งอยู่จำนวน 7 ราย ซึ่งหมุนบ้านโน่นน้อย หมู่ที่ 12 ตำบลหนองขนาด อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จะมีชื่อเสียงโด่งดังในเรื่องผลิตภัณฑ์ปลาเค็มตากแห้ง เพราะปลาอย่างเดียวที่นำมาแปรรูปนั้น จะทำวันต่อวันและขายวันต่อวันจึงทำให้ผู้บริโภคได้รับผลิตภัณฑ์ปลาเค็มตากแห้งที่มีความสดใหม่อยู่เสมอ

กระบวนการผลิตปลาอย่างเดียว คือว่าเป็นวิธีที่ง่ายและประหยัดมากที่สุด ปลาอย่างเดียวที่รับผลิตภัณฑ์หิ่งห้อยที่ใช้วิธีการถนอมอาหารโดยการตากแห้ง เพื่อยืดอายุการเก็บให้ได้นานยิ่งขึ้น

3. ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการผลิตปลาอย่างเดียวของตำบลหนองขนาด อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

3.1 ปัญหาในช่วงฤดูฝน เมื่อถึงฤดูฝนปลาอย่างเดียวส่งกลิ่นเหม็น เพราะไม่มีแดดให้ตากปลาอย่างเดียว ปลาอย่างเดียวจะมีความชื้นอยู่ จุลินทรีย์จะสามารถเจริญเติบโตได้และทำให้เกิดเชื้อรา ชื้น ปลาอย่างเดียวไม่สามารถขายได้ในช่วงฤดูกาลนี้

3.2 ปัญหาเรื่องการออกหาปลาในช่วงฤดูร้อน (เดือนเมษายน-พฤษภาคม) ซึ่งเป็นช่วงที่ปลาอย่างเดียวมีจำนวนน้อยกว่าช่วงฤดูฝน สงผลให้เรื่องประมงสามารถจับปลาได้น้อยลง

3.3 ปัญหาเรื่องไม่มีท่าเรือสำหรับจอดเรือ มีสาเหตุมาจากการกัดเซาะของคลื่นทะเล จึงทำให้คลองที่ใช้สำหรับจอดเรือ มีความตื้นเขิน เรือจึงไม่สามารถเข้า – ออกได้

3.4 ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล เช่น สงผลให้ปลาอย่างเดียวลดน้อยลงมาก ขาดการคุ้มครองและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล ไม่มีการอนุรักษ์ปลาให้เกิดความยั่งยืน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยพอกการพัฒนา เมดแพร์ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม
The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

3.5 ปัญหาจำนวนเรือเพิ่มมากขึ้นในทุกๆ ปีจะมีจำนวนเรือเพิ่มขึ้น ในขณะที่ปลา มีจำนวนน้อยลง เรือประมงจึงไม่มีความ สมดุลกับจำนวนปลาที่มีอยู่ใน

3.6 ปัญหาเรื่องไม่มีการรวมกลุ่ม เช่น กลุ่มการทำประมง กลุ่มวิสาหกิจ ของ ชุมชน เป็นต้น ไม่มีการรวมกลุ่มวิสาหกิจ ไม่มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกัน ต่างคนต่าง ขาย ซึ่งการรวมกลุ่มจะทำให้สามารถต่อรอง และสร้างการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ได้

บทสรุป วิจารณ์ และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องปลาอကและ กระบวนการผลิตด้วยศักยภาพของวิถีชุมชน กรณีศึกษาชุมชนประมงหมู่บ้านโนนดันน้อย จังหวัดเพชรบูรณ์ มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. วิถีการผลิตปลาอကและของ หมู่บ้านโนนดันน้อย ตำบลหนองขنان อำเภอ เมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ชาวประมงจะออกเรือ โดยเรือประมงอวนเล็ก และใช้อวนสำหรับ ตักจับปลาอကและโดยเฉพาะในการจับปลา เมื่อกลับมาถึงท่าเรือจะเริ่มเตรียมอวนเพื่อ สะบัดปลา จากนั้นจะเริ่มซ่วยกันสะบัดปลา โดยใช้ไม้ไผ่ขนาดย่อมๆ ตอกกลงไปในพื้น ทรายริมน้ำสองมุน แล้วใช้อวนพันรอบมาถึง คำเรือกล้ายเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมมีอวนรองรับ

ปลาในน้ำ จะค่อยๆ สาวกวนลงมา ชาวเรือ เรียกวิธีการนี้ว่า “การสะบัดปลา” จากนั้นนำ เงื่องมาซ้อนปลาลงเข่ง โดยมีน้ำหนัก ประมาณเข่งละ 35 กิโลกรัม และได้เรือจะนำ ปลาไปขายในราคากิโลกรัมละ 8-10 บาท เมื่อนำปลามาขายสู่เมืองพ่อค้าคนกลาง มีทั้ง พ่อค้าคนกลางที่รับปลาทุกชนิดไปขายที่ ตลาดใหญ่ (ต.ท่าจีน อ.เมือง จ.สมุทรสาคร) และพ่อค้าคนกลางที่รับปลาอကและไปแปรรูป เป็นผลิตภัณฑ์ปลาเค็มตากแห้ง โดยมีผู้ที่ แปรรูปผลิตภัณฑ์ปลาเค็มตากแห้งจะมี ชื่อเสียงโด่งดังในเรื่องผลิตภัณฑ์ปลาเค็ม ตากแห้ง เพราะปลาอကและที่นำมาแปรรูปนั้น จะทำวันต่อวันและขายวันต่อวันจึงทำให้ ผู้บริโภคได้รับผลิตภัณฑ์ปลาเค็มตากแห้งที่มี ความสดใหม่ออยู่เสมอ ตลอดคล้องกับแนวคิด ของอภิญญา สีดา ในการผลิต คือ การสร้าง เศรษฐกิจและบริการต่างๆ เพื่อบำบัด ความต้องการของมนุษย์ การผลิตสิ่งของ และบริการทุกอย่าง จะต้องเป็นการสร้าง ประโยชน์ทางเศรษฐกิจขึ้นใหม่ การผลิตหรือ การสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจขึ้นใหม่ อาจจัดอยู่ในลักษณะได้ลักษณะหนึ่ง ต่อไปนี้ 1. การสร้างรูปร่างผลิตผลขึ้นใหม่ คือ การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปร่างของ ปัจจัย การผลิตต่างๆ 2. การเคลื่อนย้าย ผลิตผล คือ การเปลี่ยนที่ของผลิตผล 3. การ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การร่วมมือการท่องเที่ยวและดิจิทัลเทคโนโลยีที่ทันสมัยยุคสังคม The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

เก็บผลิตผลไว้รอเวลาที่ต้องการคือการเก็บ
สินค้าบางอย่างไวนานๆเพื่อเพิ่มประโยชน์
และเพิ่มน้ำหนักค่า 4. การทำให้กรรมสิทธิ์ใน
ทรัพย์เปลี่ยนเมื่อ มีการส่งต่อไปยังผู้ค้าราย
อื่นๆต่อไป เช่น พ่อค้าคนกลาง

2. กระบวนการผลิตปลาอกแล้วของ
ตำบลหนองขنان อำเภอเมือง จังหวัด
เพชรบูรี กระบวนการผลิตปลาอกแตกต่าง
แห่ง (ปลาเด็ม) การถนอมอาหารโดยการ
ตากแห้งถือว่าเป็นวิธีที่ง่ายและประหยัดมาก
ที่สุด ปลาอกแล้วเด็มตากแห้งจึงเป็น
ผลิตภัณฑ์หนึ่งที่ใช้วิธีการถนอมอาหารโดย
การตากแห้ง เพื่อยืดอายุการเก็บให้ได้นาน
ยิ่งขึ้น จึงเกิดเป็นกระบวนการแปรรูปที่มี
ความนิยมสูงในการทำผลิตภัณฑ์ปลาอกรส
เด็มตากแห้งสอดคล้องกับแนวคิดของ
อภิญญา สิตามนกระบวนการผลิต
(Production process) หมายถึง มี
องค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ ได้แก่ 1.
ปัจจัยนำเข้า (Input) คือทรัพยากรของ
องค์การที่ใช้ผลิตทั้งที่เป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตน
(Tangible Assets) และสินทรัพย์ที่ไม่มี
ตัวตน (Intangible Assets) ทรัพยากรที่ใช้
จะต้องมีคุณสมบัติและประโยชน์ใช้สอยที่
เหมาะสม และมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำ เพื่อให้
สินค้าสำเร็จรูปสามารถแข่งขันทางด้านราคา
ได้ในท้องตลาด 2. กระบวนการแปรรูปส่วน

(Conversion Process) เป็นขั้นตอนที่ทำให้ปัจจัยนำเข้าที่ผ่านเข้ามา มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ 3. ผลผลิต (Output) เป็นผลได้จากการบบการผลิตที่มีมูลค่าสูงกว่าปัจจัยนำเข้าที่รวมกันอันเนื่องมาจากที่ได้ผ่านกระบวนการแปลงสภาพ ผลผลิตแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ สินค้า (Goods) และบริการ (Service)

3. ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการผลิตปลาอကแลดของตำบลหนองขنان อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ มีปัญหาที่รักษาสิ่งแวดล้อมไม่ดี ทำให้จำนวนสัตว์น้ำลดลงรวมไปถึงจำนวนการลดลงของปลาอကแลดด้วย ส่งผลให้ปลาอคแลดที่จับได้มีปริมาณลดน้อยลงมาก ขาดการดูแลและพื้นที่ฟาร์มที่ปลูกพืชอาหารลดลง ทำให้เกิดความยั่งยืนยาก หรืออย่างไม่มีหน่วยเข้ามา

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปลาอกแล้ว
กระบวนการผลิตด้วยศักยภาพของวิถีชุมชน
กรณีศึกษาชุมชนประมงพื้นบ้าน ตำบล
หนองขنان อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ทำ
ให้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เมฆแพร์ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม
The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

1. ควรจัดตั้งห้องรวมกลุ่มการแปลรูป หรือกลุ่มต่างๆ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการค้า และการต่อรองให้กับชาวประมงและฟาร์มาค้า แม่ค้าที่แปลรูปปลาอกแล โดยให้นำวิจัยที่เกี่ยวข้องของตำบลหรือจังหวัดเข้ามามีบทบาทในการรวมกลุ่ม

2. ควร มี กา ร โ น ช ณ า ห ร ื อ ประชาสัมพันธ์ให้กับบุคคลภายนอกได้รับทราบว่าในตำบลมีผลิตภัณฑ์แปลรูปปลาอก และมีการจัดส่งสินค้าไปขายในจังหวัด ใกล้เคียงเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และเป็นการสร้างเครือข่ายอีกทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในด้าน การตลาดในกลุ่มลูกค้าที่เป็นชาวต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสินค้ารวมถึงความต้องการของลูกค้าที่เป็นชาวต่างประเทศ ในการขยายฐานลูกค้าและยังเป็นการสร้างเครือข่ายทางสังคมกลุ่มให้เพิ่มขึ้นอีกด้วย

บรรณานุกรม

กังวะลัย จันทร์ใจ และสมศักดิ์ จุลละศร. (2529). การส่งเสริมการประมง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เฉลิมพร ชูศรี. (2543). การมีส่วนร่วมของชาวประมงพื้นบ้านในการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งกรณีศึกษา: อ่าวปัตตานี จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ วศ. ม.(เทคโนโลยีการบริหารดิจิทัลล้อม). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). ความหมายของปลาอกแล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรภิณญา สีดาล. (2554). ความหมายการผลิต. <https://sites.google.com/site/sersthsastrthikhwrru/khwam-hmay-khxng-karphlit>. สืบคันเมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ.2559.